

Ministerie van Financiën
Ir. R.J.V.A. Dijsselbloem
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Datum
8 december 2014

Geachte heer Dijsselbloem,

Aanleiding

In een brief van 23 augustus 2013 aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal schetst het kabinet zijn visie op de wenselijke karakteristieken en toekomst van de Nederlandse bankensector.¹ In deze brief maakt het kabinet kenbaar om in elk geval voor de systeemrelevante instellingen, een hogere leverage ratio van minimaal 4% na te streven in samenhang met de stijging van de risicogewogen kapitaaleisen.

In de beantwoording op vragen van kamerlid Aukje de Vries (VVD)² heeft u nadere toelichting gegeven op de implementatie van de extra kapitaaleisen: *“Het uitgangspunt is dat de Nederlandse systeembanken uiterlijk in 2018 de leverage ratio naar minimaal 4% hebben gebracht. De betreffende banken dienen hiertoe aangepaste meerjarige kapitaalplannen bij DNB in te dienen, die aantonen op*

---

¹ Brief ‘Kabinetsvisie Nederlandse bankensector’, 23 augustus 2013.

² Brief ‘Vragen van het lid Aukje de Vries (VVD) aan de minister van Financiën over extra eisen Nederlandse banken (Ingezonden 11 maart 2014)’, 3 april 2014.

De Nederlandsche Bank N.V.
dr. J. Sijbrand
Directie

Postbus 98
1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
www.dnb.nl

Handelsregister 3300 3396

Datum
08 december 2014

Ons kenmerk
2014/2101666

Datum

08 december 2014

Ons kenmerk

2014/2101666

welke manier deze leverage ratio hoogte uiterlijk in 2018 zal zijn bereikt. DNB zal deze plannen vervolgens zorgvuldig toetsen op kwaliteit en haalbaarheid, waarbij DNB tevens zal toezien op een vormgeving die eventuele negatieve effecten op de kredietverlening op de korte termijn minimaliseert.” In lijn met de door u gegeven toelichting op het implementatieproces heeft DNB de vier grootbanken (ING, Rabobank, ABN Amro en SNS) verzocht om nieuwe migratieplannen in te dienen.³ In deze plannen dienden de banken aan te geven hoe zij verwachten te voldoen aan de doelstelling van het kabinet dat zij uiterlijk in 2018 een minimale leverage ratio hebben van 4%. In lijn met de manier waarop migratieplannen worden opgesteld, dienen de desbetreffende banken op geconsolideerd niveau een projectie van de leverage ratio doelstelling te geven.⁴

Beoordeling migratieplannen

Inmiddels heeft DNB de migratieplannen ontvangen en beoordeeld. Wij constateren dat alle grootbanken een leverage ratio doelstelling hanteren van minimaal 4% per 2018 en dat de banken in hun eigen projectie de leverage ratio doelstelling van minimaal 4% tijdig halen (zie grafiek in de bijlage voor het geaggregeerde beeld). De banken laten in de plannen zien dat deze doelstelling haalbaar is, gegeven de door hen gemaakte veronderstellingen, onder andere over winstgevendheid en groei van de kredietvraag. Desalniettemin zijn er enkele (deels instellingsspecifieke) onzekerheden die een risico kunnen vormen voor de realisatie van de plannen. Daarbij zij opgemerkt dat onzekerheden bij een meerjarige projectie vanzelfsprekend zijn.

---

³ DNB vraagt periodiek migratieplannen op bij banken. In deze plannen dienen banken aan te geven hoe zij de transitie naar de nieuwe toezichteisen vormgeven. Jaarlijks wordt de banken gevraagd een update te geven naar de actuele stand van zaken van de migratieplannen.

⁴ Banken moeten daarbij uitgaan van de meest recente definitie van de leverage ratio (zoals gepubliceerd door het Bazels Comite per januari 2014) en transitionele bepalingen ten aanzien van Additioneel Tier 1 kapitaal buiten beschouwing laten. De kapitaaldefinitie dient gebaseerd te zijn op de strikte definities zoals die in de *end-state* van toepassing zijn.

Datum

08 december 2014

Ons kenmerk

2014/2101666

Zo ramen de banken ambitieuze winstcijfers die aanzienlijk hoger zijn dan de inschatting van DNB.⁵ Indien de winsten tegenvallen, bijvoorbeeld als gevolg van een onverwachte verslechtering van de conjunctuur, kan de realisatie van de leverage ratio doelstelling in gevaar komen. Als banken de balansomvang gelijk willen houden is het beperken van dividend of het uitgeven van extra kapitaalinstrumenten de enige mogelijkheid om te voldoen aan de leverage ratio doelstelling. De Nederlandse banken zijn voornemens de komende jaren Aanvullend Tier 1 kapitaal (AT1) uit te geven. Voor zover deze instrumenten voldoen aan de minimale eisen die de kapitaaleisenverordening (CRR) hieraan stelt, kunnen deze volledig meetellen voor het voldoen aan de gestelde leverage ratio doelstelling. De haalbaarheid van de door de banken geplande uitgaves van AT1 lijkt realistisch, waarbij wel in ogenschouw moet worden genomen dat de markttoegang en kosten die hiermee gepaard gaan per bank verschillen en beïnvloed worden door de marktomstandigheden.

De leverage ratio-doelstelling van 4% beoogt bij te dragen aan een solide bankwezen, dat gezonde kredietverlening aan de reële economie verzorgt. De grootbanken gaan in de migratieplannen uit van een beperkte groei van de balans, inclusief de kredietverlening. Dit wijkt niet significant af van de voorspelling van DNB.⁶ DNB zal de voortgang van de uitvoering van de migratieplannen nauwgezet monitoren.

Vervolg

DNB zal de (instellingsspecifieke) bevindingen die naar voren zijn gekomen tijdens de beoordeling van de migratieplannen terugkoppelen aan de desbetreffende banken. Ook zal DNB de aangepaste migratieplannen, inclusief de hierin opgenomen leverage ratio doelstelling, delen met de ECB en inbrengen bij de jaarlijkse toetsing van de kapitaaltoereikendheid van de betreffende banken,

---

⁵ Zie Kredietverlening en Bancair kapitaal, DNB 2014

⁶ Zie Kredietverlening en Bancair kapitaal, DNB 2014

Datum

08 december 2014

Ons kenmerk

2014/2101666

waar de ECB met inwerkingtreding van het SSM eindverantwoordelijk voor is. DNB zal daarnaast de migratieplannen, inclusief de daarin opgenomen leverage ratio doelstelling jaarlijks beoordelen. Waar nodig zal DNB de instellingsspecifieke bevindingen die daarbij naar voren komen opnieuw terugkoppelen aan de banken, zodat banken de gemaakte plannen kunnen bijstellen wanneer de haalbaarheid van de leverage ratio doelstelling in het geding zou komen.

Hoogachtend,

Grafiek met gewogen gemiddelde projectie van de LR van de 4 banken

